Rabbi Mandel Partnership Dedicated לזכות רפואה וישועה מרדכי בן שרה רינה לזכות ר' מאיר בן לאה

ואתחנן - נחמו

MENUCHAS HANEFESH

NOTHING IS IMPOSSIBLE

THE KEY TO ANSWERED TEFILLOS

THE POWER OF POSITIVE THINKING

RECOGNIZING YOUR POTENTIAL

by Rabbi Yehuda Mandel

To receive Bitachon Weekly by email send a request to: weeklybitachon@gmail.com

And now in Spanish bitajonsemanal@gmail.com

For Dedications call (732) 363 – 1180

The Weekly Vaad can be heard

on Kol Halashon

(718) 906 - 6400 Option 1, 4, 93

www.kolhalashon.com

And now available on:

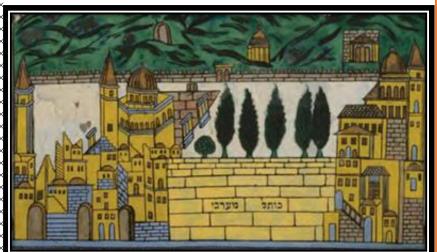

Bitachon Hotline
"A Life of Bitachon"
(732) 719 – 3898

Rabbi Mandel can also be heard on Kav Hashgacha Pratis 518-613-0140 Yiddish #122 Hebrew #222 English #322

The new edition of Bitachon Weekly is researched and edited by Rabbi Yaakov Shur

נְחֲמוּ נַחֲמוּ עַמִּי יאמר אֵלֹקיכֶם

BITACHON WEEKLY

ואתחנן נחמו תשפ"ה

IN THIS ISSUE

- MOSHE'S DAVENING IS FULL OF WARMTH AND LOVE AND ADMIRATION FOR HASHEM
- TRUE LEADERS SEE ONLY GOOD
- THE AYIN TOVA BRINGS BLESSING TO THE THINGS HE LOOKS AT
- THOSE WHO ARE CAREFUL WITH SHMIRAS EINAYIM ARE ZOCHE TO UNBELIEVABLE SCHAR
- THE STORY OF RABBI MASYA BEN CHARASH
- A PERSON CAN BE CONSIDERED VERY GREAT EVEN IN AN AREA HE HAS A WEAKNESS IN
- AS LONG AS YOU KEEP TRYING, THERE IS ALWAYS PLENTY OF HOPF
- SINCE YOU DID NOT SIN
   DELIBERATELY, YOU CAN HAVE
   BITACHON AND HASHEM WILL
   PROTECT YOU
- INAPPROPRIATE FRUMKEIT CAN CAUSE THE WORST TZAROS
- BE DAN HASHEM L'KAF ZECHUS FOR THE PAIN IN YOUR LIFE
- OUR MAIN AVODA IS TO WORK HARD ON APPRECIATING WHAT WE HAVE
- THE BEST WAY TO SUCCEED: BY NEVER FORGETTING ALL THAT ONGOING PAST GOODNESS OF YOUR LIFE
- STORIES OF NOVARDOK

פרשת ואתחנן

אַתַה הַחַלּוֹתַ ג כד

Moshe's Davening Is Full of Warmth and Love and Admiration for Hashem

Look at the beautiful words of the: הָצִּיר יִצִיר greatest human who was ever created (i.e., Moshe)! "My Master, Hashem Elokim, You have begun to show Your servant: אָת Your kindness and Your might: גְּדְלְךְּ וְאֶת יִדְךְ הַחְזָקְה for which other "power" in the world has the ability to do the great things that You do? אָעְבְּרָה נָּא וְאֶרְאֶה אֶת הָאָרֶץ הַטּוֹבָה Please let me see the good land and: הָהָר this good mountain, etc." Moshe is

full of warmth and love and admiration for Hashem. And the way he pleads, and the way he appreciates Hashem's "good" land and "good" mountain.

This is a great *Mussar Haskel* how a person should daven; and in general, we should learn from *Moshe* how we should relate to Hashem. We can suggest that this is a *Remez* that for good reason did Hashem have to tell *Moshe:* אַל תּוֹסֶף דַּבֵּר אֵלַי עוֹד בַּדָּבָר הַזֶּה Stop begging to grant this request. Who could say "no" to such a beautiful, loving & humble *Tefila*? ***

ההר הטוב ג כה

True Leaders See Only Good

Moshe begs: "Please let me go see: הָהָר הַטוֹב "the good mountain". *Rashi* says¹ that this means *Yerushalayim*. Look at *Moshe's Ayin Tova*: He doesn't call it "*Yerushalayim*", just "the good mountain". He sees only goodness in Hashem's world. And *Eretz Yisroel* is also called: הָאָרֶץ הַטוֹּבָה the "good" land by *Moshe*. All he sees is the goodness of Hashem. Remember how when approaching *Edom*, *Moshe* called himself and *Klal Yisroel*: אָחִיךְ "your brother". Although he's speaking to the worst *Reshaim*, he still speaks with love and warmth.

He also seems to trust these *Reshaim* that they would do him a favor, and allow *Klal Yisroel* to cross their land. This is strikingly

similar to *Dovid*, who trusted *Shaul* even after *Shaul* tried to kill him three times; and in the end, he still made a heartfelt *Hesped* on his worst enemy. These are true leaders who see only good.

one

A person

needs to

realize that

he has only

יְדִיד נֶפֶּשׁ אָב הָרַחֲמָן close Friend and loving Father in Shamayim

ַוְשָׂא עֵינֶיךְ - וּרְאֵה בְעֵינֶיךְ ג כּז The *Ayin Tova* Brings Blessing to The Things He Looks At

Perhaps this is why Hashem allowed *Moshe* to (at least) "see" *Eretz Yisroel*. If an *Ayin Hara* can hurt, and even kill (*Gemara*²): מְּדָה טוֹבָה מְרוּבָּה Pow much more is this true in a positive way! Surely an *Ayin Tova* i.e. a person who *Fargins* and wants only good for others, can have a positive

effect. And it says: טוֹב עַיִן הוּא יְבֹרֶךְ משלי כב ט the *Ayin Tova* brings blessing. (*Chazaf*³). Indeed,

רש"י עה"פ אֶעְבְּרָה נָּא וְאֶרְאָה אֶת הָאָרֶץ הַטּוֹבָה אֲשֶׁר בְּעֵבֶר הַיַּרְדַּן הָהָר הַטּוֹב הַזֶּה (ג כו) **הָהָר הַטּוֹב הַזֶּה, זו ירושלים**. ^{2} ב"מ קז ב, רב סליק לבי קברי, עבד מאי דעבד (יודע היה ללחוש על הקברות ולהבין על כל קבר וקבר באיזו מיתה מת, אם מת בזמנו אם בעין הרע. רש"י) אמר, **תשעין ותשעה בעין רעה ואחד בדרך ארץ**.

³ סוטה לח ב, ואמר רבי יהושע בן לוי, אין נותנין כוס של ברכה לברך אלא לטוב עין, שנאמר (משלי כב ט) טוב עיִן הוּא יְבֹרְךְ כִּי נָתַן מַלְחַמוֹ לַדַּל, אל תיקרי יבורך אלא יברך.

this is how a *Bracha* works, i.e., when you want good for others, it helps them. *Boaz* had *Rus* gaze at his fields, because she an *Ayin Tova* (*Iggeres Shmuel*⁴). *Yeshivas Slabodka* had phenomenal success since they were so involved in *Ayin Tova*; so that's why everyone thrived. (R' Moshe Chodosh *Zatzal*). We can suggest that's why Hashem *Davka* wanted *Moshe* to see *Eretz Yisroel*.

ולא תְנְאָף וְלֹא תַחְמֹד וְלֹא תִתְאַוָּה הּ יִד-יח Those Who Are Careful with Shmiras Einayim Are Zoche to Unbelievable Schar Notice how Aseres HaDibros has so much about not going after Ta'avos. This teaches us that those who are careful with Shmiras Einayim are Zoche to unbelievable Schar. The Ben Ish Chai brings down⁵ the stories of Palti ben Layish and Rabbi Masya ben

⁴ אגרת שמואל (פירוש נאה ומשובח על מגילת רות, חברו ויסדו החכם השלם כמהר"ר שמואל אוזידה זלל"ה, עה"פ עֵינַיִּךְ בַּשֶּׂדֶה אֲשֶׁר יִקְצֹרוּן, ב ט) ואפשר עוד שאמר "עֵינַיִךְ בַּשֶּׂדֶה" לפי שברוב הדברים שלטא בהו עינא בישא, והעין הרע שולט בכל דבר, **לכן בועז בהכירו כי רות היא צדקנית ועינה היא עין טובה ובכל אשר תראה ותסתכל בעיניה שם צוה ה' את הברכה ועליה נאמר טוֹב עַיִּן הוּא יְבֹרֶךְ (משלי כב ט) על כן כדי שתתברך תבואתו צוה אותה שתסתכל בעיניה בשדה אשר יקצורון כדי שתשרה ברכה בשדותיו. (הובא דבריו במעם לועז רות עמ' סו אות קלו)**

וכן כתב רבי חיים פאלאג'י (בספר תנופה חיים, ביאור פסוקי תנ"ך, איזמיר תר"ל, רות אות יח, דף רצד א) עה"פ עֵינַיְךְ בַּשֶּׁדְה אֲשֶׁר יִקְצֹרוּן (ב ט) ובדרך אחרת אמרתי על פי מ"ש בב"מ דף קז א"ר הונא אמר רב, אסור לאדם שיעמוד על שדה חבירו בשעה שעומדת בקמותיה, ולכך יהיב ליה עצה ר"י לאחיו לא תזבין ארעא דסמיכא למתא, ופי' רש"י שעין בני העיר שולטת בה תמיד, יע"ש. וזהו מה שחידש בועז לרות, דאין את כשאר בני אינשי דבעלמא דעין שלך (אולי צ"ל שלהם) מזיק, ותזהר שלא להכנס בשדה כי אם לערב ללקט ועיניך סגורות על השדה כי אם על הלקט לבד, אלא עֵינַיְךְ בַּשֶּׁדֶה אֲשֶׁר יִקְצֹרוּן, עיניך אינן מזיקות, ותסתכל בשדה אפילו בשעה שיקצורון, דעדיין לא יש לקט שכחה ופאה, כי אדרבא, שורה ברכה, כי את עין טובה, יען לא פגמת עיניך בראות.

ואגב, יש לציין מה שהובא בספר גאון ישראל (קצות דרכיו של ראש הישיבה וגאון ההוראה, הגאון רבי שלמה זלמן אויערבאך זצ"ל, על ידי ח. ש. רוזנטל, ירושלים תשפב, ח"ב עמ' 762, להכניס עין טובה) הג"ר אלכסנדר דינקל היה מהרמי"ם החשובים בישיבה קטנה "קול תורה" והיה מקורב לרבינו. בתחילה התגורר בשכונת קטמון, אלא שבעקבות חילולי שבת שהיו בה, עבר דירה והשתכן באיזור גאולה. יום אחד הודיע לו רבינו שהוא מתעתד להגיע לבקר בדירתם החדשה, לשתות איתו לחיים לרגל חנוכת הבית. כשהגיע, אמר לו רבינו "בא נראה את הדירה החדשה", והחל מסייר איתו, ואומר "הנה כאן המטבח, והנה כיור, וזה המרפסת, וזה החדר השני", כך עבר והסתובב בכל הדירה. כשסיים את הביקור, אמר לו רבי אלכסנדר, ילמדנו רבינו, תורה היא וללמוד אני צריך, מה פשר הנהגה הזאת? ענה לו רבינו, יש אנשים שיש להם פאניקה (panic) מ"עין הרע", וכמו שאנחנו מבינים שיש מושג כזה של עין הרע, שאם מתבוננים באופן רע, זה משפיע רע, כך יש גם ענין של עין טובה, שמשפיע טוב, פי חמש מאות, ולכן נכנסתי לכל חדר וחדר כדי להכניס שם עין טובה.

⁵ בן איש חי (אשר חיבר ריש גלותא דבבל, המאור הגדול בנגלה ובנסתר, המופלא בדורו מרנא ורבנא רבי יוסף חיים זצוק"ל מבגדד, הלכות שנה ראשונה, פרשת ואתחנן) ובזה מובן ענין המעשה דרבי מתיא בן חרש שהביא בעל סדר הדורות בשם מדרש אבכיר, וזה לשונו, רבי מתיא בן חרש היה יושב בבית המדרש, ועוסק בתורה, וזיו פניו דומות לחמה, וקלסתר פניו למלאכי השרת, מפני שמימיו לא נשא עיניו באשה, פעם אחת עבר שטן ונתקנא בו, אמר אפשר אדם כזה לא חטא, אמר לפני הקדוש ברוך הוא רבונו של עולם, רבי מתיא בן חרש מה הוא לפניך, אמר לו צדיק גמור הוא, אמר לו תן לי רשות ואסיתנו, אמר לו אין אתה יכול לו, ואף על פי כן לך, הלך ונדמה לו כאשה יפה שלא היה כדמותה לעולם, מימות נעמה אחות תובל קין, שטעו בה המלאכים הנפילים, ועמד לפניו, כיון שראהו הפך פניו לאחריו, ועמד לצד שמאל, והפך פניו לימין, והיה מתהפך לכל צד, אמר רבי מתיא, מתירא אני שמא יתגבר עלי יצרי ויחטיאני, קרא לתלמיד שהיה משרת לפניו, ואמר לו לך והבא לי אש ומסמר, והביא לו, וביער המסמר באש, ונתנו בעיניו ונסתמא, וכשראה השטן כך נזדעזע ונפל לאחוריו, באותה שעה קרא הקדוש ברוך הוא למלאך רפאל, ואמר לו, לך ורפא את מתיא בן חרש, בא ועמד לפניו, אמר לו מי אתה, אמר לו כף וכף אמר לי. אמר לו הקדוש ברוך הוא לרפאות עיניך, אמר לו הניחני, מה שהיה היה, חזר לפני הקדוש ברוך הוא, אמר לו כך וכך אמר לי. אמר שלוט בו יצר הרע, מיד ריפא אותו, עד כאן.

וכתב הרב ז"ל שם (היינו בעל סדר הדורות) מדברי המקובלים ז"ל, וזה לשונו, רבי מתיא בן חרש, היה פלטי בן ליש, שלקח את מיכל בת שאול, ונעץ חרב בינו לבינה, ועם כל זאת, לא היה לו לעכבה, דהוה ליה למימר לשאול המלך עליו השלום, אין את מיכל בת שאול, ונעץ חרב בינו לבינה, ועם כל זאת, לא היה לו לעכבה, דהוה ליה למיכה ב ט) נְשֵׁי עַמִּי הְּגָּרְשׁוּן מִבֶּית תַּעֲנֵגֶיהָ, אני רוצה ליקח אותה, ובמקום שיש חלול השם, אין חולקים כבוד לרב, ועל זה נאמר (מיכה ב ט) נְשֵי עַמִּי הְּגָּרְשׁוּן מִבֶּית תַּעֲנֵגֶיהָ, ואף על פי שלא נגע בה, מכל מקום בעל כרחו נהנה ממראית עין, שזנו עיניו במה שאינו שלו, כי אצלו היתה יושבת ושוכבת, ולכן רצה עתה לתקן דבר זה, ונתגלגל ענין זה לידו, כדי שיצער עצמו ויעוור עיניו, ובעבור זה נמסר בתחילה ביד השטן להסיתו, והוא נתאזר נגד יצרו, ולא רצה להביט בפניה, ושניהם פלטי ומתיא, היו ניצוץ יוסף הצדיק עליו השלום, עד כאן לשונו, יעוין שם. והנה בזה הדבר שכתב הרב ז"ל בשם המקובלים ז"ל, יש לתרץ בסייעתא דשמיא, דקדוק גדול שיש במאמר הנזכר, דאמר

Charash. Chazal consider these two, and Yosef HaTzaddik, to be the greatest

Tzaddikim in Middas HaYesod. The Ben Ish Chai says that each was a Gilgul of the other, and they were all connected.

THE STORY OF RABBI MASYA BEN CHARASH

Rabbi Masya ben Charash was approached by the Satan, who was disguised as an: אַשָּׁה יֵפָה alluring woman. In order to stop himself from looking, Rabbi Masya blinded himself with hot metal bars. When Hashem sent him the Malach Refael to cure his eyes, Rabbi Masya was only Maskim when Hashem promised him that he'd never be Nichshal in: הַסְתַּכְּלוּת what he looks at. The Ben Ish Chai explains that Rabbi Masya ben Charash was the Neshama of Palti ben Layish.

THE STORY OF PALTI BEN LAYISH Michal bas Shaul was married to Dovid, but since Shaul did not consider her really married to *Dovid*, so he gave her as a wife to *Palti ben Layish* instead. But *Palti* knew that

she really was married to *Dovid*, so he stuck a sword in middle of his house to separate himself from *Michal*. The sword would remind him to be careful. For this, he was considered one of the biggest *Tzaddikim* in *Middas HaYesod*. The *Gemara*⁶ considers him greater than *Yosef* and *Boaz*.

The Ben Ish Chai savs that nevertheless, he should not have listened to Shaul, even though he was a Melech (because of the famous rule: כָּל מָקוֹם שֵׁיֵשׁ חִלּוּל הַשֵּׁם אֵין חוֹלְקִין כָּבוֹד לרב ברכות יט ב Whenever there is a violation of *Halacha*, we do not take the honor of people into consideration), and he should not have allowed Michal into his house. Although he was never Nichshal in Negi'a, he was still Nichshal

in: רְאִיָה looking. Therefore, he had to return to this world as a *Gilgul*, in the form of *Rabbi Masya ben Charash*, who never saw a

השטן אפשר אדם כזה לא חטא, דנראה מדבריו, אדם כזה ראוי שיחטא, ולהכי קא מתמה, ובאמת הדבר להפך, דאדם כזה שהוא צדיק גמור ראוי שלא יחטא? אך יובן בסייעתא דשמיא הענין, על פי מה שכתב רבינו האר"י ז"ל, במאמר אבוך במאי זהיר טפי שהיו שואלים חכמי התלמוד זה לזה, דהכונה היא, כל צדיק שיבוא בגלגול כדי לתקן דבר אחד, יהיה נזהר באותו הדבר בתכלית, ומוסר עצמו עליו, וכמו ענין בריה דרב ספרא בזוהר תרומה, שהשליך עצמו מן הגג כדי לענות קדיש, והיינו בשביל שבא בגלגול בעבור אותו ענין, ולכן היו חכמים שואלים זה מזה, אבוך במאי זהיר טפי, כדי שבזה יכירו בשביל איזה דבר בא בגלגול, וכנזכר כל זה בשער הגלגולים, יעוין שם, והנה השטן ראה, דרבי מתיא עליו השלום היה נזהר בענין הסתכלות בתכלית, כי מקטנותו היה נשמר שלא לראות פני אשה, אפילו בהעברה בעלמא, וראה שהיה לו בזה דבר חסידות נפלאה שלא במצאת בשאר צדיקים, לכך אמר אדם כזה, שהוא מתחסד בראיית הנשים חסידות נפלאה, שנזהר מאד יותר מחביריו, אפשר היה זה אצלו על מגן (פי', על חינם), שלא חטא בדבר זה של הסתכלות בגלגול הקודם, כי השטן יודע דשמירה ואזהרה בדבר אחד יותר מן הראוי, היא מוכחת שבגלגול הקודם חטא בדבר הזה, וכמו שכתבתי בשם רבינו האר"י ז"ל לעיל, ולכן אחר שהכריח מצד שקול הדעת דודאי חטא בדבר ההסתכלות בגלגול הקודם, אז חשב שודאי עתה בגלגול זה יוכל להחטיאו בדבר זה, ולכך נדמה לו כאשה יפה מאד, ועם כל זאת לא יכול לו.

It is

known

that

while

you look

away, it

ís a

special

time to

daven,

and you

can ask

for

anything

you wish

⁶ סנהדרין יט ב, כתיב פלטי וכתיב פלטיאל, אמר רבי יוחנן, פלטי שמו, ולמה נקרא שמו פלטיאל, שפלטו א-ל מן העבירה. מה עשה, נעץ חרב בינו לבינה, אמר: כל העוסק בדבר זה ידקר בחרב זה! והכתיב (ש"ב ג טז) וַיֵּלֶךְ אִתָּהּ אִישָׁהּ (אלמא בא עליה. רש"י)? שנעשה לה כאישה (שהיה מגדלה ומחבבה). והכתיב (שם) הָלוֹךְ וּבָכֹה? על המצוה דאזיל מיניה. עַד בַּחֲרִים, שנעשו שניהם כבחורים שלא טעמו טעם ביאה. אמר רבי יוחנן, **תוקפו של יוסף ענוותנותו של בועז, תוקפו של בועז ענוותנותו של פלטי בן ליש**. תוקפו של יוסף ענוותנותו של בועז, דכתיב (רות ג ח) וַיְהִי בַּחֲצִי הַלַּיְלָה וַיֶּחֲרֶד הָאִישׁ וַיַּלֶפֶת, מאי וילפת, אמר רב שנעשה בשרו כראשי לפתות. תוקפו של בועז ענוותנותו של פלטי בן ליש, כדאמרן (דאילו בועז חדא לילה, ופלטי שנים רבות). אמר רבי יוחנן, מאי דכתיב (משלי לא כט) רַבּוֹת בָּנוֹת עָשׂוּ חָיִל וְאַתְּ עַלְית עַל כֻּלְנָה? רַבּוֹת בָּנוֹת עָשׂוּ חָיָל, זה יוסף ובועז, וְאַתְּ עַלִּית עַל כֻּלְנָה, זה פלטי בן ליש. אמר רבי שמואל בר נחמן אמר רבי יונתן, מאי דכתיב (משלי לא ל) שֶׁקֶר הַחֵן וְהֶבֶל הַיִּפִי, זה בועז, וְהַבֶּל הַיִּפִי, זה בועז, אשׁה יִרְאַת ה' הָיא תִתְהַלָּל, זה פלטי בן ליש.

woman in his life even once.

A Person Can Be Considered Very Great Even in an Area He Has a Weakness In

He had to suffer the horrific pain of blinding himself with hot metal bars, to atone what he did in his last *Gilqul*. We see that despite

Palti's weakness in Shmiras Einayim, he is still considered by Chazal as one of the greatest in Middas HaYesod.

We see how much *Chashivus* a person has for the *Inyanim* that he is careful with, despite the fact that he may have a weakness in that same area. Although the streets of the AMERICA can cause many sins, yet Hashem will not forget every inch of: זָהִירוּת vigilance in this *Inyan*.

A person has to give himself tremendous *Chashivus* for any bit of accomplishment, e.g., in learning *Torah*, or *Bain Adam La'chaveiro*, *Ka'as*, *Kin'ah*, *Ta'ava*, *Kavod*, etc. despite the fact that he may have many weaknesses in those same areas.

Yet, he should daven hard that he does *Teshuva Shleima* and never give up on himself. We see how *Palti* had to return to this world as a *Gilqul* and suffer.

אָז יַבְדִּיל משֶׁה דּ מא As Long as You Keep Trying, There Is Always Plenty of Hope

r then" *Moshe* designated three cities of *Arei Miklat* (cities of refuge) to save the *Rotze'ach B'shogeg* (unintentional murderer). Why "then"? Perhaps we can say

that since *Moshe* had just given *Klal Yisroel* such sharp *Mussar* that if they misbehave: אָבֹד תּאֹבֶדוּן מַהֶּר דּ כּוּ they will quickly perish, he is showing how even the worst *Rotze'ach* will be saved by *Arei Miklat* since he did it *B'shogeg* (by mistake). **As bad as a person**

can become, *Chas V'shalom*, he should never give up. Always realize that if you keep trying, then there's plenty of hope.

And not only is there hope, but Hashem will protect him since he didn't mean bad. Those who struggle in Avodas Hashem and don't seem to be getting anywhere should never Mya'esh. They should realize that Hashem will protect them from all *Onesh* (punishments) and pain if they keep trying, like it says: שַׁבַע יִפּוֹל צַדִּיק וָקָם משלי כד טז A Tzaddik falls seven times, and gets up.

Since You Did Not Sin Deliberately, You Can Have Bitachon and Hashem Will Protect You

Look how there is actually a Mitzva to protect a Rotze'ach

B'shogeg, although he's not an: אוֹנֶס (blameless) either (he should have been more careful), yet we still protect him since he didn't do it on purpose. A person should always be Dan himself L'kaf Zechus and "protect himself" from feeling like a zero; as long as he isn't an outright Rasha who sins: איייד on purpose.

Even though the Gemara calls⁷ a Rotze'ach

⁷ מכות י ב, ר"ש בן לקיש פתח לה פתחא להאי פרשתא מהכא (משפטים כא יג) וַאֲשֶׁר לֹא צָדָה וְהָאֱלֹקִים אָנָּה לְיָדוֹ וגוּ', כַּאֲשֶׁר יאמַר מְשַׁל הַקַּדְמֹנִי **מֵרְשָׁעִים יֵצֵא רָשַׁע** וגוּ', (ש"א כד יד) במה הכתוב מדבר, בשני בני אדם שהרגו את הנפש, **אחד הרג** בשוגג ואחד הרג במזיד, לזה אין עדים ולזה אין עדים, הקב"ה מזמינן לפונדק אחד, זה שהרג במזיד יושב תחת הסולם, וזה

When you are

advancing in

Torah or Middos.

etc., it is a gift

from Shamayim,

and isn't worth

that much. But

when you fall

and struggle, and

those painful

good desires don't

happen so fast,

these are your

own efforts.

Believe it or not,

these are your

main

accomplishments!

ילקוט תהלים סוף פרק לב Even a Rasha who has

Bitachon in Hashem will be surrounded with Chesed. Yet, the Chovos Halvavos says⁸ that a Rasha has no right to have Bitachon. R' Bloch Shlita in Iggeres Al HaBitachon points out⁹ that the Chovos Halvavos specifies a total מוֹרָד rebel,

a "Rasha" even if he is B'shogeg (probably

because he wasn't careful about the seriousness of human life), yet we find that the *Torah* is worried about his safety. And the same *Moshe* who spoke such sharp *Mussar*, was the one who set aside three *Arei Miklat*.

Yeridos can harm a person's self-image, and cause him to start calling himself a Rasha, Chas V'shalom, when the truth is just the opposite, since he is trying so hard to overcome his Yetzer Hara

Chazal say: אַפִּילוּ רָשָׁע הַבּוֹטֵחַ בָּה' חֵסֶד יָסוֹבְבֵנוּ

but all other Reshaim can have Bitachon.

שהרג בשוגג יורד בסולם ונפל עליו והרגו, זה שהרג במזיד נהרג וזה שהרג בשוגג גולה.

ויש לציין מה שכתב בשו"ת שבות יעקב (ח"ג סי' קמז) **שאלה**. שני עדים שחתמו השטר, ובאו עדים על אחד מהם שהרג נפש בשוגג לפסול אותו לעדות, ובעל השטר מביא עדים שעשה תשובה על זה קודם שחתם השטר, אם הוא כשר או לא. **תשובה**. הנה טרם אשיב על גוף השאלה, צריך אני לידע מהיכי תיתי עלתה בדעתך שמי שהרג שוגג פסול לעדות, כי לע"ד נראה פשוט דכשר לכל עדות אף קודם שעשה תשובה. אולי ראית מה דאיתא בא"ח סימן נ"ג סעיף ב' בהג"ה שכתב וז"ל למי שעבר עבירה בשוגג כגון שהרג הנפש בשוגג וחזר בתשובה מותר להיות ש"ץ עכ"ל, משמע אבל לא עביד תשובה פסול להיות ש"ץ, ומשם למדת גם לעניין עדות דפסול, וזה אינו, דבש"ץ צריך להיות פרקו נאה, משא"כ לענין עדות צריך **דוקא במזיד שנקרא רשע**, וכ"כ הרמב"ם פ"י מהל' עדות דדוקא שעבר עבירה במזיד שחייב מלקות או מיתה או רשע דחמס וכה"ג יע"ש, וכן מבואר בטח"מ סימן ל"ז, אבל מי שבא שגגת מעשה לידו כשר לעדות דלא מקרי רשע כיון דבשוגג בא מעשה לידו. ואולי יצא לך ממה דאיתא בש"ס פ"ב דמכות דף י' ע"ב ר' שמעון בן לקיש פתח פתחא להאי פרשתא מהכא ואשר לא צדה והאלקים אנה לידו כאשר יאמר משל הקדמוני מרשעים יצא רשע במה הכתוב מדבר בשני בני אדם שהרגו את הנפש אחד הרג בשוגג ואחד הרג במזיד, לזה אין עדים ולזה אין עדים וכו', ופירש"י שם ע"י שהיו שניהם רשעים ההורג והנהרג ההורג חייב גלות ואין עד בדבר וכו', הרי דגם ההורג בשגגה מקרי רשע, מזה אין ראיה כלל, **דהוא דרש בעלמא ואין למידין הלכה מדברי אגדה**, ולהדיא מוכח שם בש"ס **דההורג בשגגה לא מקרי רשע כלל** כדאיתא שם בפ"ק דמכות דף ה' ע"ב חייבי מלקות מנין ת"ל רשע רשע חייב גלות מנין אתי' רוצח ע"ש בפרש"י, הרי להדיא בשוגג לא מקרי רשע דאל"כ ה"ל למילף הכל מרשע רשע וק"ל. ובר מן כל דין הרי מבואר להדיא במתני' פ"ב דמכות דף י"א ע"ב במתני' דרוצח שגלה לעיר מקלטו אין יוצא משם לעולם לא לעדות מצוה ולא לעדות ממון ולא לעדות נפשות, **הרי להדיא דכשר לכל עדות** אם לא שהורג נפש במזיד דאז פסול לכל עדות.

⁸ חובות הלבבות שער הבטחון (פרק ג) אך ההקדמות, אשר בברורן ואמיתתן יושלם לאדם הבטחון באלקים, הן חמש וכו', וההקדמה הרביעית, שתהיה השגחתו חזקה והשתדלותו גדולה לקיים מה שחייבו בו הבורא מעבודתו, ולעשות מצוותיו, וההקדמה הרביעית, שתהיה השגח, כפי מה שהוא מבקש [כדי] שיהיה הבורא [מסכים] לו במה שהוא בוטח עליו בו, כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (אבות ב ד) עשה רצונן כרצונן כדי שיעשה רצונך כרצונו, בטל רצונך מפני רצונן כדי שיבטל רצון אחרים מפני רצונך, ואמר הכתוב (תהלים לז ג) בְּטַח בָּה' וַעֲשֵה טוֹב שְׁכֶן אֶרֶץ וּרְעֵה אֱמוּנָה, ואמר (איכה ג כה) טוֹב ה' לְקוֹו לְנֶפֶש מְּבְּרְשָׁנִּה. אבל מי שיבטח על הבורא והוא ממרה אותו, כמה הוא סכל וכמה דעתו חלושה והכרתו, כי הוא רואה, כי מי שנתמנה לו מבני אדם על דבר, כשהוא מְצַנֶה אותו להתעסק בצורך מצרכיו, או מזהיר אותו מדבר, ויעבור על מצוותיו, ויגיע לַמְמַנֶּה עברו על מצוותיו, ויגיע לַמְמַנֶּה עברו על מצוותיו, כי יהיה הסיבה החזקה להימנע ממנו היעשות מה שבטח עליו בו, כל שכן מי שעבר על חוקי האלקים ומצוותיו, אשר יעד והעיד עליהם, שתהיה תוחלת הבוטח עליו נכזבה כשימרהו, ולא יהיה ראוי להיקרא בשם בוטח באלקים, אך הוא, למו שאמר הכתוב (איוב כז ח-ט) כִּי מַה תִּקְוַת חַנֵף כִּי יִבֶּצֶע, כִּי יֵשֶל אֱ-לוֹהַ נַפְשוֹ, יִשְׁמַע אֶ-לֹ? ואמר (שם) הַמְעַרַת פַּרְצִם הָנָה אֲשֶׁר נִקְרָא שְׁמִי עָלִיו, ואמר (שם) הַמְעַרַת פַּרְצִם הָיָה הַשָּר נָקְרָא שְׁמִי עַלִיו, ואמר (שם) הַמְעַרַת פַּרְצִם הָיָה הַבָּיִת הַזָּה אֲשֶׁר נִקְרָא שְׁמִי עַלִיו?

⁹ אגרת על הבטחון (לרבי יוסף זלמן בלאך שליט"א, הוצאה שלישית עם הוספות ותיקונים, מאנסי תש"ע, עמ' קסא) בשיטת החוה"ל בענין בטחון הרשע, הנה ידידי הרב ר' מרדכי נאעם שליט"א העיר בזה, דיש לומר דמה שכתב החוה"ל "שיהיה תוחלת הבוטח עליו נכזבה כשימרהו" לא איירי אלא בממרה דוקא, וכמש"כ שם לעיל "אבל מי שיבטח על הבורא והוא ממרה אותו, כמה הוא סכל וכו", והכוונה על המורד דוקא, וכעין מה שכתב הח"ח זללה"ה בספר שמירת הלשון (ח"ב פי"ט) וְעַל הַטַּעְנָה כָּקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בִּנְתִינַת הָאֶרֶץ הִיא דַּוְקָא אִם נִהְיֶה צַדִּיקִים, הִיא טָעוּת מֵעְקֶּרָהּ. הַקְּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא בִּנְתִינַת הָאֶרֶץ הִיא דַּוֹקְא אִם נִהְיֶה צַדִּיקִים, הִיא טָעוּת מֵעְקֶּרָהּ. הַקְּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא אֵינוֹ מְדַקְדֵק עַל הָאָדָם לוֹמֵר, אוֹשִׁיעֲךְ רַק בְּאֹפֶן שָׁתִּהְיֶה צַדִּיק, רַק אוֹמֵר לוֹ, לֹא אוֹשִׁיעֲךְ אִם תְּהָיֶה מוֹרַד, חַס שְׁלוֹם, וְלָזֶה סִיְּמוּ וְכָלֶב וְאָמְרוּ (שָׁם ט'), "אַךְ בַּה' אַל תִּמְרֹדוּ". וְכָל זְמֵן שָׁאֵין אָדָם מוֹרֵד בְּהַקְּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא לַעַלְר מוֹצוֹת לָכַל לְחַוֹת לְכַל טוֹב).

לא תֹספוּ ד ב Inappropriate *Frumkeit* Can Cause the Worst *Tzaros*

What's wrong with **adding** to our *Torah* and *Mitzvos*? People who have inappropriate *Frumkeiten* (sometimes it's okay) can cause the worst *Tzaros* for themselves and to others, *Chas V'shalom*.

Of course, you need to try your utmost in *Torah* and *Mitzvos*. But always remember that being connected with Hashem and having Bitachon and choosing life is #1. An Arab chooses Jihad because he is ultra "frum" and he doesn't appreciate the wonderful treasure of his basic existence.

More important than beautifying *Mitzvos* is feeling for others. Indeed, the *Rambam* ends off *Hilchos Chanukah* by saying¹⁰ how *Shalom Bayis* is more important than *Ner Chanukah*. And it's well known how often

people get carried away with their *Frumkeit* and hurt others (and themselves) in the process. R' Yisroel Salanter *Zatzal* was very involved in not being a *Tzadik* at the loss of hurting others. PS. There are plenty people who go all out for beautiful *Mitzvos*, and they're just fine. אַלּוּ וְאֵלּוּ דִבְרֵי אֱלֹקִים חַיִּים (There is more than one way to serve Hashem). Get *Hadracha!*

צַדִּיק הוּא ה' כִּי פִיהוּ מֶּרִיתִּי איַנה א יח Be *Dan* Hashem *L'kaf Zechu*s for the Pain in Your Life

"Hashem's punishment is fitting, because I rebelled against His command". These are the last immortal words of Yoshiyahu HaMelech, that Yirmiyahu made sure to quote them in Eicha. Yoshiyahu was a Tzadik

Gamur, and he was suddenly cut down in the prime of his life by 300 Egyptian archers. Instead of complaining (since he felt justified and he had a proof from the Torah to go to war against Paroh), he said: "No! Hashem is right, and I am wrong!" The Gemara tells a story¹¹ of Yehoshua Rabbi Chananya who heard of a captive boy: יָפֶה עֵינַיָם וְטוֹב רֹאָי who had beautiful eyes and was good-looking. He went near the boy, and called out: מִי נָתַן למשפה יַעַקב ווישַראַל לבזזים Who handed Yaakov over ransacking, and Yisroel

robbers? (i.e., Why did this calamity befall the Jewish people?) And the boy responded: בְּלוֹא ה' זוּ חָטָאנוּ לוֹ וְלֹא אָבוּ בִדְרָכִיו הָלוֹךְ וְלֹא שָׁמְעוּ ls it not because we have sinned against Hashem; we were simply not interested in following in His ways or in obeying His Torah. When Rabbi Yehoshua ben Chananya heard this, he said: "I am sure this boy will grow up to become a: מוֹרָאָה

A parent whose

child isn't as frum

as they are, thinks

it's a Mitzva to

have Agmas

Nefesh, when the

main reason for the

problem is so the

parents should

work on Saylanus

and grow in

Bitachon by doing

lots of Tefila

they're just tine. אָלוּ דְבְרֵי אֱלקים חַיִּים חַיִּים obeying His *Toran.* When *Rabbi Yenoshua* (There is more than one way to serve ben Chananya heard this, he said: "I am sure digram heards." (דו ביתו הוֹרָאָה this boy will grow up to become a: מוֹרָה הוֹרָאָה this boy will grow up to become a: מוֹרָה הוֹרָאָה heard (דיד) היה לפניו נר ביתו ונר חנוכה, או נר ביתו וקדוש היום, נר ביתו קודם משום שלום ביתו, שהרי השם נמחק לעשות שלום בין איש לאשתו. גדול השלום, שכל התורה ניתנה לעשות שלום בעולם, שנאמר (משלי ג יז) דְּרֶכֶיהָ

דַרְכֵי נֹעַם וְכָל נְתִיבוֹתֶיהָ שָׁלוֹם. ¹¹ גיטין נח א, תנו רבנן, מעשה ברבי יהושע בן חנניה שהלך לכרך גדול שברומי, אמרו לו, תינוק אחד יש בבית האסורים יפה עינים וטוב רואי וקווצותיו סדורות לו תלתלים, הלך ועמד על פתח בית האסורים, אמר מִי נָתַן לְמְשָׁסֶּה יַעֲקְב וְיִשְּׂרָאֵל לְבֹּזְזִים, עינים וטוב רואי וקווצותיו סדורות לו תלתלים, הלך ועמד על פתח בית האסורים, אמר מובטחני בו שמורה הוראה בישראל, ענה אותו תינוק ואמר, הֲלוֹא ה' זוּ חָטָאנוּ לוֹ וְלֹא אָבוּ בִּדְרָכִיו הָלוֹךְ וְלֹא שָׁמְעוּ בְּתוֹרֶתוֹ, אמר, מובטחני בו שמורה הוראה בישראל, ומנו בכל ממון שפוסקין עליו. אמרו, לא זז משם עד שפדאו בממון הרבה, ולא היו ימים מועטין עד שהורה הוראה בישראל, ומנו רבי ישמעאל בן אלישע.

בְיִשְׂרָאֵל great *Posek* in *Klal Yisroel*". He paid an exorbitant price to free him, and he

became the famous Rabbi Yishmael ben Elisha.

The boy sounded just like *Yoshiyahu HaMelech*, who connected the evil of his life to Hashem, and he was *Dan* Hashem *L'kaf Zechus* (like the *Chovos Halvavos* says¹² to do in *Shaar HaBitachon*). This description: יְפָה עֵינַיִם וְטוֹב רֹאִי "beautiful eyes and good-looking" is the exact *Lashon* which the *Torah* uses¹³ to describe *Dovid*, after his older brother, *Eliav*, was rejected from *Malchus*. *Chazal* say¹⁴ that *Eliav* criticized *Dovid*. A critical person is not a *Melech*.

Dovid was called: יְפֵה עֵינַיִם וְטוֹב רֹאָי ש"א טו יב

having beautiful "eyes" and good "looking" (i.e., he had a good eye) because when

Shim'i ben Gera cursed him, he refused to kill Shim'i, and instead he said: אַמָּר לוֹ קַלֵל ש"ב טִז ' He is merely a stick in the hands of Hashem. And he added¹5 that the Bizayon he has from Shim'i will be a Kapara, and will save him from his rebellious son, Avshalom. By Dovid it also says: 'חַוּ Hashem is always with him, and Chazal say¹6 that this means that we Paskin like him all the time.

*****

An Ayin Tova is a sign of Malchus and of seeing Hashem, instead of getting upset at people. It includes being Dan Hashem L'kaf Zechus, and seeing only

good. Every pain you have in your life is an

¹² חובות הלבבות שער הבטחון (פרק ד, ד"ה אבל פרוש החלק השלישי, בסופו) אבל עניני אויביו וחומדיו ומבקשי רעתו, יבטח בעניניהם על הבורא יתעלה ויסבל חרפתם, ואל יגמל להם כפעלם, **אך יגמלם חסד ויעשה להם כל מה שיוכל לעשותו מן** בעניניהם על הבורא יתעלה ויסבל חרפתם, ואל יגמל להם יהיו סבה להזיקו, יחשב עליהם טוב, **ויחשד את עצמו ומעשיו** ברוע **הטוב**, ויזכר בלבו, שתועלתו ונזקו ביד הבורא יתעלה. ואם יהיו סבה להזיקו, יחשב עליהם טוב, **ויחשד את עצמו ומעשיו** ברוע הקדמותיו אצל אלקיו, ויתחנן אל האלקים ויבקש מלפניו לכפר עונותיו, ואז ישובו אויביו לאהבתו, כמו שאמר החכם (משלי טז ברצות ה' דרכי איש גם אוֹיביו ישלם אתוֹ.

As a

reward

for going

extreme

and seeing

only good,

Hashem

will give

you

further

good

8

---

¹³ וְיָהִי בְּבוֹאָם וַיַּרָא אֶת אֱלִיאָב וַיִּאֹמֶר אַךְּ נֶגֶד ה' מְשִׁיחוֹ. וַיִּאֹמֶר ה' אֶל שְׁמוּאֵל אַל תַּבֶּט אֶל מַרְאָהוּ וְאֶל גְּבֹהַ קוֹמְתוֹ כִּי מְאַסְתִּיהוּ כִּי רְאָה לַעִינִיִם וַה' יִרְאָה לַלֵּרָב. וַיִּקְרָא יִשִּׁי אֶל אֲבִינְדָב וַיִּעֲבָרְהוּ לְפְנֵי שְׁמוּאֵל וַיֹּאֹמֶר גָּם בָּזֶה לֹא בְּחַר ה'. וַיַּעֲבֵר יִשִּׁי שְׁבְעַת בְּנִיוֹ לְפְנֵי שְׁמוּאֵל וְיֹּאמֶר שְׁמוּאֵל אֶל יִשִּׁי לֹא בָחַר ה'. וַיִּעֲבֵר יִשִּי שְׁבְּתוֹ וְיֹּאמֶר שְׁמוּאֵל אֶל יִשִּׁי לְאַל יִשִּׁי לֹא בָחָר ה'. וַיִּעֲבֵר יִשִּׁי שְׁבְּעָה בְּצֹאן וַיֹּאמֶר שְׁמוּאֵל אֶל יִשִּׁי שְׁלְחָה וְקְחָנּוּ כִּי לֹא בָּחָר הֹי, וַיִּאמֶר הַקְּטְן וְהָנָּה רֹעֶה בַּצֹאן וַיֹּאמֶר שְׁמוּאֵל אֶל יִשִּׁי שְׁלְחָה וְקְחָנּוּ כִּי לֹא בָּחִר בֹּאוֹ פֹּה. וַיִּשְׁלַח וַיְבִיאָהוּ וְהוּא אַדְמוֹנִי **עִם יְפָה עִינִיִם וְטוֹב רֹאִי** וַיִּאמֶר ה' קוּם מְשְׁחֵהוּ כִּי זֶה הוּא. ש"א טו ו-יב.

⁴ עיין פסחים סו ב, אמר רבי מני בר פטיש, כל שכועס, אפילו פוסקין עליו גדולה מן השמים מורידין אותו, מנלן מאליאב, שנאמר (ש"א יז כח) וַיִּחַר אַף אֱלִיאָב בְּדָוִד וַיִּאֹמֶר לְמָה זֶּה יָרַדְתָּ וְעַל מִי נָטַשְׁתָּ מְעַט הַצֹּאוֹ הָהַנָּה בַּמִּדְבָּר אֲנִי יָדְעְתִּי אֶת זְדֹנְךְ שְׁנֹאמר (ש"א יז כח) וַיִּחַר אַף אֱלִיאָב בְּדָוִד וַיִּאֹמֶר לְמָה זֶה יָרִדְתָּ, וכי אזל שמואל לממשחינהו, בכלהו כתיב (ש"א טז ח-י) לא בָּזֶה בְחַר ה', ובאליאב כתיב (שם פסוק ז) וַיּאֹמֶר ה' אֶל שְׁמוּאֵל אֵל תַּבֶּט אֶל מַרְאֵהוּ וְאֶל גְּבֹהַ קוֹמְתוֹ כִּי מְאַסְתִּיהוּ, מכלל דהוה רחים ליה עד האידנא. (ופירש"י, לא בחר - משמע מעולם, אבל מאסתיהו משמע השתא מאסתיהו, מפני שהוא רגזן מאסו, מכלל שמתחלה נבחר, ואף על גב דהאי מעשה דמשיחה קדים לרגזנות, מיהו לא מצינו בו דופי אלא זה בלבד, ומפני שגלוי לפניו שהוא רגזן, מאסו). ובמדרש שמואל (מדרש על ספר שמואל, פרשה יט) וַיְהִי בְּבוֹאָם וַיִּרְא אֶת אֱלִיאָב וגו' וַיֹּאמֶר ה' אֶל שְׁמוּאֵל אֵל תַּבֶּט אֶל מַרְאֵהוּ וּנוֹי. למה שהיה קפדן. (וכ"ה במדרש שם לעיל פרשה יד).

¹⁵ אוּלַי יִרְאֶה ה' בְּעֵינִי (בדמעת עיני, הזלה מחרפת אנוש. מצודות) וְהֵשִּיב ה' לִי טוֹבָה תַּחַת קְלְלֶתוֹ הַיּוֹם הַזֶּה (**בעבור העלבון** הזה, ישיב לי ה' טובה במקום הקללה). ש"ב טז יב.

וכתב המלבי"ם: אוּלַי יִרְאֶה ה' בְּעֵינִי. הוּסיף עוד, כי העונש הנחרץ מאת ה' בתוכחות על עון קדום, אין לו לצפות שישיג ממנו טוב וחסד, כי די לו במה שיכלא פשע ויתם חטאת, אבל אם יגיע לו עם הרע הנחרץ עוד רעה אחרת יותר מן הראוי, זה יוכל להיות בכלל יסורים של אהבה אשר יקוה עבורם טוב וצדקה וא"כ במה שרדף אבשלום אותו, שזה יעד לו הנביא בעד עונו, כמ"ש הנני מקים עליך רעה מביתך, לא היה מקוה עבורו טוב עתידי, אבל בעד העלבון שעשה לו שמעי, שהגיע לו נוסף על יעוד הנביא, יוכל ליחל אל ה' שהוא לטוב לו בעתיד, וז"ש אוּלַי - הוא לטובתי, ובא ע"י שה' יִרְאֶה בְּעֵינִי, וסבב לי הקלון הזה למען ישיב לי טוֹבָה תַּחַת קְלְלֶתוֹ הַיּוֹם הַזָּה, ר"ל ביום הזה שכבר נרצה עוני ע"י העונש שקם עלי רעה מביתי, וקללת שמעי הם יסורים נוספים עלי עוד הנביא, אולי יחשבו ליסורים של אהבה, כמ"ש הנעלבים ואינם עולבים וכו' עושים מאהבה וכו' עליהם נאמר ואהביו כצאת השמש בגבורתו.

סנהדרין צג ב, וַה' עָמוֹ (ש"א טז יח) שהלכה כמותו בכל מקום. ¹⁶

opportunity for you to be an Ayin Tova, and be Zoche to Malchus and true closeness to Hashem. This is the opposite of *Churban*

and: הַּרֵס destruction and a foul unhealthy critical nature, which borders on K'fira, Rachmana Litzlan.

Dovid was Melech because he was: מוֹדֶה (admitted) "I'm wrong!" The same with Yoshiyahu and Rabbi Yishmael ben Elisha; these types live longer and happier. The truth (and the "Halacha") is like them! They last, and they are the Kiyum (perpetuation) of Klal Yisroel. Chazal say: כָּל הָאוֹמֵר דָוָד ַחָטָא אָינוֹ אֵלָא טוֹעָה שבת נו א Dovid never did any sin whatsoever. Yet, Dovid was: מוֹדָה (admitted) that he sinned! In *Novardok* they said 17

that he was: מוֹדֶה עַל הַשֵּׁקֵר he admitted to a lie! (i.e., he admitted he was wrong even when he was right!) The same with his Einikel, Yoshiyahu, who felt that he was

justified in going to war against Paroh. Yet, when he was killed, he said Hashem is right and I am wrong. This is why Malchus Bais

> Dovid was so special. Maybe this is why the kings of Malchus Bais Dovid were allowed to sit in the Azara of the Bais Hamikdash. (Gemara¹⁸). And these are the true *Poskim*; only those who can admit that they are wrong are heading for the truth. Those stubborn "baby" Baalei Ga'ava who can't give in to another way of thinking are Passul¹⁹. Like they said in Novardok: "Negi'a Gaon", i.e., if you have a Negi'a (personal interest), then you are a Gaon in proving yourself correct,

you're really a liar.

שָׁנָאַת חָנַם

Our Main Avoda Is to Work Hard on Appreciating What We Have

According to the Gr"a²⁰, Sin'as Chinam

A Melech is

above pettiness,

and he doesn't

mind being

wrong, even if

his Chet is

almost

nonexistent.

For the

slightest evil,

they'll already

fault

themselves

דרך נובהרדוק (לקט שיחות מוסר בדרכם של הסבא ורבינו זצוק"ל, נדפס בבוסייר שבצרפת תשס"ה, עמ' 32 ד"ה מי) ע"י ^{17} קצת הכנעה, ע"י קצת ויתור, **אפילו מודה על השקר** כו'. (ומצאתי מקור לזה בפסקי תוספות למסכת תענית (אות ח) ת"ח כל אחד מודה לחבירו, בין על האמת בין על השקר).

¹⁸ יומא כה א, אין ישיבה בעזרה אלא למלכי בית דוד בלבד.

שלום אלישיב זצ"ל (הובא בהספד שאמר עליו הרב בן ציון קוק, ב"דוגמא ממרנן ורבנן" עמ' ¹⁹ יש לציין מה שאמר ר' יוסף שלום אלישיב זצ"ל (הובא בהספד שאמר עליו הרב בן ציון קוק, ב"דוגמא ממרנן ורבנן" עמ' ⁸ מדפי הספר) אחד משומעי לקחו שהיה מקורב אליו, פעם התייעץ עמו על שידוך לבת שלו, ואמר שהציעו לו בחור מצויין בלימוד ובמידות וכו', אבל יש בעיה אחת שהוא לא משתתף בסדר מוסר בישיבה, ואין לו שייכות עם זה. אמר הרב, פעם היה מחלוקת אם צריך ללמוד מוסר, ואילו היום לית מאן דפליג, וכמדומה שאין היום ישיבות בלי סדר מוסר, ולמה זה כל כך חשוב בבית, **כי** לפעמים צריך להודות באשמה, ומי שאין לו שייכות עם מוסר זה יהיה קשה לו, לא אמרתי שצריך ללמוד כל יום, אבל שיהא

²⁰ הגר"א (ביאור לאגדות סבי דבי אתונא, ד"ה אייתי בודיא, הובא באבן שלמה פרק ג אות ב) כי ענין סימני טהרה שני סימנים, מעלה גרה ומפרסת פרסה. והענין כמ"ש הקדמונים כי בעוף אמרו כל עוף הדורס טמא, והענין כי מאכילת הדבר כפי מזג המאכל כן יהיה טבע האוכל, כי אבר מחזיק אבר, וזה סוד נפש הבהמית שבאדם ונפש החוטאת וסוד הקרבנות כידוע. וכל העבירות והחטאים הכל מחמדה כמ"ש, כי לא תחמוד כולל כל הדברות וכל התורה כמו שהאריכו בזה ועיין בדבריהם. וכל העוף הטורף טרף הוא סימן שאין בו מדת ההסתפקות. וכמ"ש סוף מכות בא חבקוק והעמידן על אחת, וצדיק באמונתו יחיה, והוא ההסתפקות. וכן הוא בבהמה סימן מעלה גרה שמסתפק במאכל שבקרבו. וכן מפרסת פרסה הוא סימן שאינו דורס וטורף טרף אלא גדל על אבוסו.

בגמל וארנבת ושפן, סימן טהרה שלהם מעלה גרה, וסימן טומאה שאינו מפריס פרסה, ובחזיר להיפך. והענין כמ"ש במדרש רבה (שמיני יג ה) גמל זו מלכות בבל, ארנבת כו' ע"ש היטב, כמ"ש (תהלים פ יד) יַכַרְסְמֵנָה חֲזִיר מְיַּעַר, כמ"ש פסחים (קיח) ע"ש, ואמרו (יומא ט ב) ראשונים עדיפי או אחרונים עדיפי, ואמרו ראשונים עדיפי. אדרבא אחרונים עדיפי דעסקי בתורה, ואמרו, תנו עיניכם בבירה כו', והענין כי ראשונים שנתגלה עונם נתגלה קיצם, אחרונים כו', והטעם כי הראשונים היו מעשיהם הטובים

comes from a lack of Bitachon and Sameach

B'chelko, and this is what causes Kin'ah and Sin'ah. Our main Avoda is to work hard on appreciating what we have. Chazal say²¹ that the Churban happened because: שלא בַּרָכוּ בַּתּוֹרָה תָחָלָה נדרים פא א they did not say a Bracha before learning Torah, and the Ran explains²² that since people weren't Machshiv the Torah that they learned, it didn't protect them from Churban.

Being *Machshiv* your *Chelek* and your *Torah*, and your unique *Avodas Hashem* (including all your *Chesronos*) is the opposite of *Churban*. Believe me, you need to work and work, since the *Fruma Yetzer Hara* always puts you down, and is *M'zalzel* in your very self and in all your good deeds.

The more you are *Machshiv* yourself and others, the more you grow and blossom and become

great and build. You are the opposite of

The greatest people are those who value all their good Mach'shavos, and they are not M'zalzel in them, saying: "I still didn't really "do" anything". A Chashuva person gives value to every small thing that he does, since he is full of Kavod

Churban. I recommend every day to write at least 4 good things or Maalos about yourself, and *Chazzer* (review) them daily and appreciate them! כִּי מֶאַהֶּבָת ה' אֶתְכֶם הוֹצִיא ה' אֶתְכֶם בָּיַד חַזָקָה וַיִּפָּדְרָ מִבֶּית עַבָּדִים מִיַּד פַּרְעֹה מֶלֶךְ מִצְרַיִם ז ח The Best Way to Succeed BY NEVER FORGETTING ALL THAT ONGOING PAST **GOODNESS OF YOUR LIFE** Parshas Va'eschanan is the harsh Mussar that Moshe gave Klal Yisroel. It is also loaded with reminding us how Hashem made great. Yetzias us Also, Mitzrayim is mentioned 10 times throughout the Parsha. A person needs to constantly remind himself of all the Yetzias Mitzrayim type of goodness that he has throughout his life. Yetzias Mitzrayim reminds a person how he must always be grateful, and thank and thank all day like a broken record.

This is actually the best way to succeed; by never forgetting all that

טמונים ועונותיהם גלוים, כי לבם היה טוב ואחרונים להיפך, ורחמנא ליבא בעי, כמ"ש (סנהדרין קו) רבותא למבעי בעי, בשני דרב יהודא כו' ע"ש. ואמרו, ראשונים שהיה בהם ע"ז וג"ע וש"ד אלא שתלו בטחונם בהקב"ה, נמצא כי מעשיהם רע מאוד שכולן ביהרג ועל יעבור עבירות חמורות שבתורה, ולבם היה טוב מאוד שמעלת הבטחון על כולם כנ"ל. ואחרונים עסקו בתורה ובגמילות חסדים, ומפני מה חרבה, מפני שנאת חנם, ללמדך ששקולה שנאת חנם כו', כמ"ש (ברכות סג) איזה פרשה קטנה כו' ואהבת לרעך, והוא מחוסר הבטחון, שכל הקנאה והשנאה ממנו. ולכן ראשונים גלו בג' מלכיות שסימן טהרה שלהם מבפנים וסימן טומאה שלהם מבחוץ, ואחרונים בגלות אדום שנמשלה לחזיר שהוא בהיפך, והוא פושט טלפיו להראות סימני טהרה שלו, ושבע תועבות בלבו. וכן הוא בגלות הזה, מִדְתָן של ערב רב "וְנַעֲשֶה לְנוּ שֵׁם" כנ"ל. וענין סימני טהרה בטלפיו "וְצֵא טהרה שלו, ושבע תועבות בלבו. וכן הוא בגלות הזה, מִדְתָן של ערב רב "וְנַעֲשֶה לְנוּ שֵׁם" כנ"ל. וענין סימני טהרה בטלפיו של שובה צפרנן של ראשונים (סימן טומאה שלהם) מכריסן של אחרונים, והבן.

²¹ נדרים פא א, אמר רב יהודה אמר רב, מאי דכתיב (ירמיה ט יא) מִי הָאִישׁ הֶחֶכֶם וְיָבֵן אֶת זֹאת? דבר זה נשאל לחכמים ולנביאים ולא פירשוהו, עד שפירשו הקב"ה בעצמו, דכתיב (שם) וַיּאֹמֶר ה' עַל עָזְבָם אֶת תּוֹרְתִי אֲשֶׁר נָתַתִּי לִפְנֵיהֶם וְלֹא שָׁמְעוּ בִּקוֹלִי וְלֹא הַלָּכוּ בָהַ, היינו "לא שמעו בקולי" היינו "לא הלכו בה"? אמר רב יהודה אמר רב, **שאין מברכין בתורה תחלה**.

¹ ר"ן (נדרים פא א) ומצאתי במגילת סתרים של ה"ר יונה ז"ל דקרא הכי דייק דעל שלא ברכו בתורה תחילה אבדה הארץ דאם איתא על עזבם את תורתי כפשטא משמע שעזבו את התורה ולא היו עוסקין בה כשנשאל לחכמים ולנביאים למה לא פרשוהו והלא דבר גלוי היה וקל לפרש אלא ודאי עוסקין היו בתורה תמיד ולפיכך היו חכמים ונביאים תמהים על מה אבדה הארץ עד שפרשו הקב"ה בעצמו שהוא יודע מעמקי הלב שלא היו מברכין בתורה תחלה כלומר שלא היתה התורה חשובה בעיניהם כ"כ שיהא ראוי לברך עליה שלא היו עוסקים בה לשמה ומתוך כך היו מזלזלין בברכתה והיינו לא הלכו בה כלומר בכונתה ולשמה אלו דברי הרב החסיד ז"ל והם נאים ראויין למי שאמרם.

ongoing past goodness of your life.

noticed that the last 3 times that it mentions *Yetzias Mitzrayim* it mentions *Paroh* also. *Paroh* means: פָּרוּע free and wildness. Just prior to this, the *Torah* mentions *Tefilin* and *Mezuza*, and RSRH quotes²³ the *Passuk* that: יְנָתָק קְּחַלְּת דִיב a triple string will not tear so quickly. *Tzitzis*, *Tefilin* and *Mezuza* are the: חוט הַמְשֵלְשׁ לֹּא riple string. Who needs a: סור (string)?

We can suggest that being in a wild and *Mitzri*, *Hefker* (unrestricted) environment, makes a person a free-for-all *Rasha*. And for this reason, these three *Mitzvos* "tie" you down, since they symbolize your being grounded and stable and tied to *Ratzon Hashem*. ****

This *Parsha* shows how the *Torah* is always emphasizing that Hashem wants only good for you, like it says: וּלְמֵעֵן תַּאֲרִיךְ יָמִים עַל so that you should live long, etc. We see from *Yetzias Mitzrayim* and its constant reminders that Hashem wants to make us happy, and how continuously positive a person has to be. *****

A person has to always remind himself of his past Yeshuos, and to view Torah and Mitzvos

as the most wonderful opportunities of his

A person who is drenched with Shaar
HaBitachon all his life (everything Hashem does is super good!)
becomes so build becomes so much B'simcha until he can almost misunderstand the concept of sadness and with read our replacement of sadness and with read our replacement sadness and with read our replacement sadness and with sadness and sadness and with sadness and with sadness and sadn

aggravation!

life. Indeed, you need to be "drunk" with positivism. There is good reason for so much repetition. And our nature makes us repeat and repeat all the negatives and doubts and fears and worries of our life. Going through *Parshas Va'eschanan* many times can give you a big boost.

Especially with all the self-esteem build up; how the *Torah* keeps pointing out how special we are. So from now on, the most ideal daily *Mussar Seder* should have:

- loads of past sweet memories of Yeshuos
- and loads of Chazal's that glorify the goodness that Hashem gives us
- and how great you are.

NOVARDOK

Novardok War Stories II

TO LOVE HASHEM WITH YOUR ENTIRE LIFE When I asked R' Gershon Liebman Zatzal why he ended up by the Nazis, whereas most Novardokers ended up in Siberia, he told me that when the Nazis came to his Yeshiva and everyone ran away, he remained, since he

²³ פירוש הגאון מוהר"ר שמשון בן הר"ר רפאל הירש זללה"ה, עה"פ וּכְתַבְּתָּם עַל מְזֻזוֹת בֵּיתֶךְ וּבִּשְׁעֶרֶיךְ (וּ ט) אומרים חז"ל (מנחות מג ב) כל שיש לו תפילין בראשו, ותפילין בזרועו, וציצית בבגדו, ומזוזה בפתחו, הכל בחיזוק שלא יחטא, שנאמר (קהלת ד יב) וְהַחוּט הַמְשֻׁלְשׁ לֹא בִּמְהַרָה יִנָתָק, ואומר (תהילים לד ח) חֹנֶה מַלְאַךְ ה' סְבִיב לִירֵאִיו וַיְחַלְצֵם. (פירש"י, סביב ליראיו העושים מצוות, ויחלצם מחטא). השווה רמב"ם סוף הלכות מזוזה (וזה לשונו: חייב אדם להזהר במזוזה מפני שהיא חובת הכל תמיד וכל זמן שיכנס ויצא יפגע ביחוד השם שמו של הקדוש ב"ה ויזכור אהבתו ויעור משנתו ושגיותיו בהבלי הזמן וידע שאין דבר העומד לעולם ולעולמי עולמים אלא ידיעת צור העולם ומיד הוא חוזר לדעתו והולך בדרכי מישרים אמרו חכמים הראשונים כל מי שיש לו תפילין בראשו ובזרועו וציצית בבגדו ומזוזה בפתחו מוחזק הוא שלא יחטא שהרי יש לו מזכירין הראשונים כל מי שיש לו תפילין בראשו ובזרועו וציצית בבגדו ומזוזה בפתחו מוחזק הוא שלא יחטא שהרי יש לו מזכירין בים והן הם המלאכים שמצילין אותו מלחטוא שנאמר (תהילים לד ח) חֹנֶה מַלְאַךְ ה' סְבִיב לִירֵאָיו וַיְחַלְצֵם) ושם פרק ה הלכה ד (וזה לשונו: מנהג פשוט שכותבים על המזוזה מבחוץ כנגד הריוח שבין פרשה לפרשה שד-י ואין בזה הפסד לפי שהוא מבחוץ, אבל אלו שכותבין מבפנים שמות המלאכים או שמות קדושים או פסוק או חותמות, הרי הן בכלל מי שאין להם חלק לעולם הבא, שאלו הטפשים לא די להם שבטלו המצוה אלא שעשו מצוה גדולה שהיא יחוד השם של הקב"ה ואהבתו ועבודתו כאילו הוא קמיע של הניית עצמן, כמו שעלה על לבם הסכל שזהו דבר המהנה בהבלי העולם).

פרשת ואתחנן-נחמו תשפ"ה

had heard so much about the Nazis, that he was overcome with curiosity to see what they were all about.

**

I told this over to R' Galinsky *Zatzal*, and he laughed. He told me that R' Gershon was just playing down his greatness, and he told me the real story, which was different. When the communists became powerful and wouldn't allow any *Torah* learning, the entire *Novardok* movement decided to leave Russia, and steal the borders to Poland.

R' Nekritz Zatzal described how he said his

last goodbye to his beloved mother. It was a choice of being a good son and staying with parents your (and becoming Goy!) running awav and saving your Yiddishkeit. R' Gershon told me that he didn't tell his parents. He just left, and never saw them again.

At a Novardok alumni gathering in France (right to left) R' Yaakov Galinsky (standing, speaking) R' Gershon Liebman, R' Yitzchok Orlansky, and R' Eliyahu Shneur

I'm not sure of the exact numbers, but for sure the lion's share of hundreds of *Novardokers* made it across the border with *Nisei Nissim* and replanted *Novardok Yeshivos* all over Poland. They were learning Mussar and whispering *Pesukim* of *Bitachon* throughout the dangerous ordeal. While the *Steipler Zatzal* was crossing the border, he suddenly found himself along with the *Goyishe* guide... who was a woman.

He risked his life not to be *Nichshal* in *Yichud*,

and he turned back immediately, which is extremely dangerous! Being real is #1 in Novardok, and: בְּכֶל נֵפְשְׁרְ to love Hashem "with your entire life" (i.e., being willing to give up your life) is a reality in their lives. When R' Gershon hid from the Nazis by standing by Davka a THIN tree, he was only being "Yotzei" the Mitzva of Hishtadlus. He even spoke publicly about not being afraid of those Reshaim!

People admired his greatness in *Bitachon*, but nobody was holding on his *Madrega*. I

heard another from story person who saw R' Gershon learning in a Bais Medrash while Yidden were hiding in all kinds of trap doors. while the Nazis were making a house-to-house search. When this person asked R' Gershon how he can put his life in Sakana (danger), he answered that when he notices

the Nazis coming near him, he gets up from his seat, and stands by the wall to be out of their view.

But **never** does he do any **serious** hiding like everyone else. *Shlomo HaMelech* said: חָרְדַּת your fear itself causes your *Tzara!* Not only wasn't R' Gershon afraid, but he actually organized a *Yeshiva* in the ghetto that was under the Nazis! All his life, he laughed at the world, and during the war, his greatness became apparent.

To hear a clear recording of Rabbi Mandel's shiurim, call by dialing: USA 718 298 2077 / UK 0330-1170305 / Israel 072-398-2980 / Canada 647-797-0056 Here are the ID numbers for last week's Shiurim When the menu starts, press 9 and the Shiur ID right away or 130# for all shiurim

Parshas Devarim 5785

Shiur ID	Duration	Language
383923	5:19	English
383924	4:09	English
384401	40:39	English
383925	3:06	English
384402	5:07	English
384403	4:39	English
384404	2:26	English
385354	43:59	English

Thank You to all who already signed up for the Monthly partnership!!

- Rabbi Mandel will be Davening every Erev Rosh Chodesh for monthly donor's of minimum \$10.
- Any names given will be added to the list.
- To join please email your names to weinberger138@gmail.com or text 8482454278
- To set up a donation please click on this linkhttps://pay.banquest.c om/shaareibitachon
- or payments can be made via zelle congshbtegmail.com

Questions To Rabbi Mandel

Young Couple Having Issues

Question: Please can Rabbi Mandel daven for a young couple having issues in *Shana Rishona*?

Chosson is Gidon Ben Meirav Jacqueline* (Avi Ezri)

Ofra Bas Leah* (Naftali)

We should hear good news

Answer: What are the issues? *Shalom Bayis*? You are going to have big *Nissim*. And don't worry about a thing. You will hear good news, and everything will work out so beautifully.

Don't worry about a thing. Hashem is watching you and He cares about you and He loves you.

Expect a beautiful life, in all fronts; and don't worry for one second. Just learn *Shaar HaBitachon* as much as you can, write down your *Maalos*, write down other people's *Maalos*, and only be positive.

And if you're negative, be happily negative. So you're negative; so what? You will have tremendous *Hatzlacha*, in all areas.

Kol Tuv

(* names are changed for privacy)